

2010

Waarom mensen in de stad willen wonen 1200-2010

Collegereeks

Universiteit Leiden
Campus Den Haag

Universiteit Leiden. Universiteit om te ontdekken.

Campus Den Haag

Sinds 1999 heeft de Universiteit Leiden een vestiging in Den Haag: Campus Den Haag. Den Haag als politiek en bestuurlijk hart van Nederland is de perfecte plaats om Leidse expertise en Haagse kwaliteiten samen te laten komen. Campus Den Haag kent een veelzijdig palet aan activiteiten op academisch niveau. Zo biedt Campus Den Haag professionals de mogelijkheid in de avonduren een opleiding in de richting van Rechtsgeleerdheid, Politicologie of Bestuurskunde te volgen. Ook worden regelmatig lezingen georganiseerd. Verder ontwikkelt Campus Den Haag onderwijsprogramma's op maat voor opdrachtgevers in de publieke sector en leergangen met open inschrijving. Campus Den Haag beschikt over verschillende onderwijszalen in het centrum van de stad, nabij het Binnenhof.

Campus Den Haag.nl

Universiteit Leiden
Campus Den Haag

Lange Houtstraat 5-7
2511 CV Den Haag

Lange Voorhout 44
2514 EG Den Haag
Telefoon 070 302 10 70

info@campusdenhaag.nl
www.campusdenhaag.nl

Inhoud

Lezingen/collegereeks | 2

De coördinatoren | 2

Opzet collegereeks | 2

Programma | 3

Voorgescreven literatuur | 3

Voor wie is de collegereeks bedoeld? | 3

Praktische informatie | 4

Kosten en aanmelding | 4

De aantrekkingskracht van steden

Vanouds is de stad een schuilplek, een marktplaats en de lift naar maatschappelijke ontplooiing – en succes. Maar de stad is ook altijd een oord geweest dat bij mensen angst opriep en sommige nieuwkomers in de marge drong. In de reeks *Waarom mensen in de stad willen wonen, 1200-2010* wordt een zoektocht ondernomen naar het geheim van de magneetwerking van steden. Een tocht die van de middeleeuwse Zuidelijke Nederlanden, via de Gouden Eeuw in de Republiek, naar de toekomst van de Eurodelta voert. Sommige groepen vestigden zich uiteindelijk en anderen vonden weinig van hun gading in de stad. Eén van de leidende vragen is dan: welke rol speelden stedelijke voorzieningen zoals kerken, gilden en bedrijven, maar ook theaters en architectuur, in dat continue proces van aantrekken en afstoten? Welke continuïteiten en breuken zijn er aan te wijzen in de geschiedenis van de Noordelijke en de Zuidelijke Nederlanden? Het al dan niet gewenst zijn van nieuwkomers blijkt een belangrijke rode draad. Iedere stad heeft door de tijd heen een ideaalbeeld van de meest gewenste categorie burgers.

Collegereeks 'Waarom mensen in de stad willen wonen'

Het doel van de collegereeks is om na te gaan wat voor inzichten de literatuur en ervaringskennis opleveren over de ontwikkeling van de stad – in heden en verleden - en haar onontkoombare relatie tot het omringende platteland. In het maatschappelijke debat over de stedelijke thematiek komen zowel wetenschappers, bestuurders, beleidsambtenaren en andere professionals aan het woord. Diverse partijen ondernemen immers volop pogingen om bedrijven of kennismigranten tot vestiging te verleiden. Zij houden zich bezig met mechanismen van in- en uitsluiting en de kansen die citymarketing biedt. Maar ook met de rol van inspraak of de zoektocht naar de ideale nieuwkomers. De rol van instituties is altijd van belang, maar de accenten verschuiven – afhankelijk van tijd en plaats. De collegereeks is bedoeld als reflectie op de kansen, de obstakels en de grenzen van de mogelijkheden die de moderne stad biedt. Een aantal bevindingen van de auteurs van de bundel *Waarom mensen in de stad willen wonen* zal als uitgangspunt dienen.

Opzet collegereeks

De collegereeks vindt plaats op 12 woensdagen van 3 februari tot en met 19 mei 2010. De colleges beginnen om 17.15 uur en duren tot 18.45 uur.

De coördinatoren

Leo Lucassen en Wim Willems bezetten samen de leerstoel Sociale Geschiedenis aan de Universiteit Leiden-Campus Den Haag.

Leo Lucassen is werkzaam bij het Instituut Geschiedenis van de Universiteit Leiden en tevens verbonden aan het Centrum voor de Geschiedenis van Migranten (CGM). Hij publiceerde recentelijk *The Immigrant Threat. The Integration of Old and New Migrants in Western Europe since 1850* (2005); met David Feldman en Jochen Oltmer (red.), *Paths of Integration* (2006) en met Wim Willems *Gelijkheid en onbehagen* (2006), *De krachtige stad. Een eeuw omgang en ontwijking* (2007) en *Waarom mensen in de stad willen wonen, 1200-2010* (2009).

Wim Willems is werkzaam bij de Campus Den Haag en tevens verbonden aan het Centrum voor de Geschiedenis van Migranten (CGM). Hij heeft als speciale leeropdracht de bestudering van sociale verschuivingen in het twintigste-eeuwse Den Haag. Tot zijn recente boeken behoren *De kunst van het overleven. Levensverhalen uit de twintigste eeuw* (2004) en *Stadsblues. Kroniek van de jaren zestig* (2005); met Ulbe Bosma en Remco Raben *De geschiedenis van Indische Nederlanders* (2006) en een reeks bundels met Leo Lucassen – zie aldaar. In 2008 publiceerde hij *Tjalie Robinson. Biografie van een Indo-schrijver*.

Programma

Woensdag 3 febr. 2010: prof.dr. Wim Willems

Inleiding: Steden, instituties en perspectieven.

Woensdag 17 febr. 2010: prof.dr. Wim Blockmans

Urbanisatie in de Europese Middeleeuwen.

Woensdag 24 febr. 2010: dr. Elise van Nederveen Meerkerk

De economische aantrekkingskracht van vroegmoderne steden.

Woensdag 3 maart 2010: dr. Jan-Hein Furnée

Stedelijk bestuur en cultuur in de negentiende eeuw.

Woensdag 10 maart 2010: prof.dr. Leo Lucassen

Migratie, onderklasse en sociale politiek in de moderne tijd.

Woensdag 17 maart 2010: ing. Reimar von Meding

Architectuur in het hart van stedelijke identiteiten.

Woensdag 31 maart 2010: prof.dr. Arnold Reijndorp

De stad als voorstelling.

Woensdag 7 april 2010: dr. Vincent Smit

De krachtige en de onzekere stad.

Woensdag 14 april 2010: prof.dr. Robert Kloosterman

De stad en de kunst van het verdienen.

Woensdag 28 april 2010: prof.dr. Wim Willems

Chinatown Den Haag. Economie, bestuur en belangenbehartiging.

Woensdag 12 mei 2010: mr.drs. Annet Bertram

De goede burger. Diversiteit en sociale cohesie.

Woensdag 19 mei 2010: prof.dr. Wim Willems en

prof.dr. Leo Lucassen

Waarom mensen in de stad willen wonen. Een terugblik.

Voorgescreven literatuur

A: voor het 5-punts tentamen

- Leo Lucassen en Wim Willems (red.), *Waarom mensen in de stad willen wonen, 1200-2010* (Amsterdam, Bert Bakker 2009), paperback.

- Richard Florida, *The Rise of the Creative Class. And How It's Transforming Work, Leisure, Community and Everyday Life* (New York, Basic Books 2002), paperback.

- Peter Clark, *European Cities and Towns, 400-2000* (Oxford 2009), paperback.

B: voor het 10-punts tentamen

Naast het volgen van de colleges en de bovenstaande literatuur nog drie studies naar eigen keuze – in overleg met één van de docenten vast te stellen.

Voor wie is de collegereeks bedoeld?

De collegereeks is bedoeld voor iedereen die (beroepsmatig) geïnteresseerd is in de thematiek van grote steden in heden en verleden. Studenten van de Universiteit Leiden kunnen dit BA college volgen voor 5 studiepunten (collegereeks en 500 bladzijden literatuur) of voor 10 punten (1000 bladzijden) en sluiten het college af met een tentamen. Overige belangstellenden kunnen zich inschrijven met het inschrijfformulier achterin de brochure.

Praktische informatie

De collegereeks vindt plaats bij Campus Den Haag, Lange Houtstraat 5-7 te Den Haag, in de aula. Op ongeveer 50 meter lopen kunt u uw auto parkeren in Parkeergarage Plein. Het pand is toegankelijk voor minder validen. Wel vragen wij u van tevoren contact met ons op te nemen.

Kosten en aanmelding

Studenten van de Universiteit Leiden kunnen dit college kosteloos volgen. Voor de overige belangstellenden geldt een tarief van € 400,-. Dit is inclusief koffie en thee en het boek *‘Waarom mensen in de stad willen wonen’*. Aan het eind van de collegereeks ontvangt u – op verzoek - een certificaat.

U kunt zich voor de collegereeks aanmelden door het digitale inschrijfformulier in te vullen en per e-mail of fax aan Campus Den Haag te retourneren. Het inschrijfformulier kunt u downloaden op www.campusdenhaag.nl/centre-mus.

Na ontvangst van uw aanmelding ontvangt u een bevestiging.

Bij onvoldoende interesse behoudt Campus Den Haag zich het recht voor de cursus te annuleren. In dat geval wordt het cursusbedrag geretourneerd.

Colofon

Vormgeving

RatioDesign.nl

Druk

Drukkerij Groen, Leiden

Beeldmateriaal

Den Haag (beeld voorzijde), gemeentearchief
Amsterdam en eigen collectie

December 2009

Hoewel aan de samenstelling van deze brochure de grootst mogelijke aandacht is gegeven, is het mogelijk dat er wijzigingen optreden. Aan de tekst van deze brochure kunnen dan ook geen rechten worden ontleend.

Universiteit Leiden
Campus Den Haag
Lange Houtstraat 5-7
2511 CV Den Haag
Telefoon 070 302 10 70
info@campusdenhaag.nl
www.campusdenhaag.nl

CampusDenHaag.nl